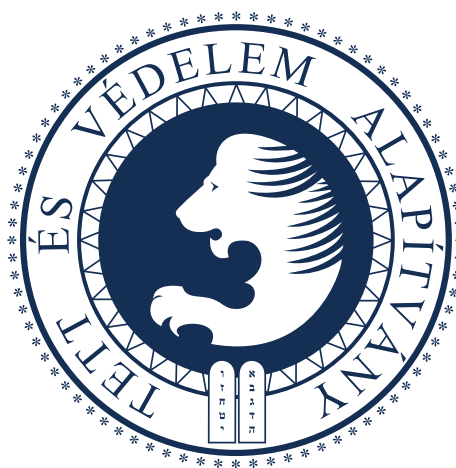

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ

2017. NOVEMBER

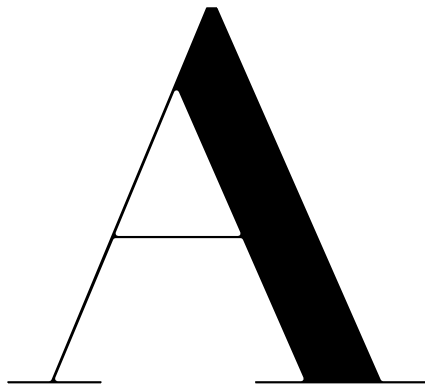

BRÜSSZEL INTÉZET

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	5
A Tett és Védelem Alapítvány	7
Brüsszel Intézet	7
A jelentésről	8
Módszertan	9
Antiszemita gyűlöletcselekmények – 2017. november	12
További antiszemita gyűlöletcselekmények	15
Közösségi hírek, reakciók	17
Hivatalos és civil reakciók	20
Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról	22
Egyéb hírek	23
A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei	27
A hónap krónikája	28
Kapcsolat és támogatás	30
Felhasznált irodalom	30
Impresszum	31

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az antiszemitizmus elleni küzdelem egyik legfontosabb feltétele a helyzet pontos ismerete, az antiszemitizmus valódi elterjedtségének vizsgálata. A Tett és Védelem Alapítvány egyik célja éppen a kérdést övező ismerethiány felszámolása. Ennek eszköze többek között a folyamatos és szakmailag megalapozott közéleti monitoringtevékenység, mivel a tényleges információk összegyűjtése, elemzése nélkül nem lehet valós védelmet biztosítani a közösség számára. A monitoring eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel közlésezi.

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: az antiszemita gyűlölet-bűncselekményekkel, illetve a gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentés ezt a kettőt összefoglalóan gyűlöletcselekményeknek nevezi. Mindkettő esetében fontos kritérium, hogy azok elkövetésekor azonosítható az antiszemita motiváció. Míg azonban az előbbieket a büntetőjog szerint bűncselekményeknek minősülnek, az utóbbiak ezt a szintet nem érik el. A teljes kép felrajzolásához azonban mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Az események regisztrálásán kívül fontos azok különböző jellemzőinek számbavétele is. A

dokumentálás során ezért egyrészt rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére, célpontjára, következményeire vonatkozó adatokat. Másrészt különböző cselekménytípusokat is megkülönböztetünk.

Ebben a hónapban Alapítványunk két antiszemita cselekményt detektált. Az első esetben a Jobbik politikusai és a párthoz közel álló személyek több, korábbi antiszemita kijelentéseiről számolt be a mandiner.hu internetes oldal: a Szent Korona Rádió Sin City elnevezésű műsorblokkjának vendégei több alkalommal is kirekesztő véleményüknek adtak hangot. Az archív felvételeken Apáti István, Zagyva György Gyula, Balasi András, Hunyadi Gábor, Magvasi Adrián, vagy Toroczka László beszélgettek, a hozzászólások nem nélkülözték a zsidó összeesküvés-elméleteket, az Izrael-ellenességet és a holokauszt relativizálását sem. A másik esetben a Jobbik nyugdíjas tagozatának alelnöke, Erős Erzsébet cigányellenes, antiszemita, már-már holokauszttagadó gondolatainak Facebook-megosztásaival kellett foglalkoznunk.

A További antiszemita gyűlöletcselekmény kategóriába három hír került ebben a hónapban. Az első esetben egy Facebook-felhasználó tett antiszemita, holokauszttagadó bejegyzéseket egy, az Alapítványunk által a Facebookon megosztott cikkéhez. Ezen túlmenően egy összefirkált utcatábláról érkezett bejelentés, illetve a zsurpubi.hu internetes oldal számolt be róla, hogy egy Facebook-oldalon holokausztrelativizáló bejegyzést és egy photoshoppolt Martin Schultz képhez fűzött kirekesztő hozzászólásokat tartalmazó posztot is találtak.

„Biztonságban vannak-e az európai zsidók? Kihívások az európai migrációs válság és a fundamentalista iszlám terrorfenyegetettség tükrében” címmel konferenciát rendezett Pintér Sándor belügyminiszter

fővédnöksége mellett a Tett és Védelem Alapítvány 5 éves fennállásának alkalmából. Az eseményen felszólalt Köves Slomó rabbi, a TEV alapítója, Mikola István a Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM) biztonságpolitikai és nemzetközi együttműködésért felelős államtitkára, Latorcai Csaba, a Miniszterelnökség társadalmi és örökségvédelmi ügyekért és kiemelt kulturális beruházásokért felelős helyettes államtitkára,

valamint Andrew Baker rabbi az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) antiszemitizmus elleni küzdelemért felelős megbízottja, valamint számos antiszemitizmussal foglalkozó egyetemi oktató és nemzetközi civil szervezet vezetője, szakértője.

Alapítványunk ebben a hónapban nem kezdeményezett jogi eljárást antiszemita gyűlöletcselekmény miatt és a korábbi eljárásaiban sem történt érdemi fejlemény.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

Az antiszemitizmus jelensége nem új keletű Magyarországon. A korábban tapasztalt gyűlöletbeszéd azonban egyre jobban eluralkodik a közéletben. A helyzetet súlyosbítja, hogy a nyíltan antiszemita, rasszista nézeteket valló Jobbiknak negyvenhárom országgyűlési képviselője van, így az antiszemita gyűlöletbeszéd a parlamentben, valamint szervezett rendezvényeken is sokkal inkább megjelenik. Ezek a tényezők hívták életre a Tett és Védelem Alapítványt. A Tett és Védelem Alapítvány a hazai jogrendszer által biztosított civil szerveződési lehetőségek közül az alapítványi formát választotta; bejegyzése 2012 novemberében történt meg. Az Alapítvány a romló minőségű közbeszéd, a kirekesztés, az antiszemitizmus táptalaját adó ismerethiány, valamint az atrocitások és a törvényszegések elleni erélytelen jogi fellépéssel szemben kíván új alternatívát nyújtani.

ÖSSZEFOGÁS

A Tett és Védelem Alapítvány bejegyzett civil szervezet. Az Alapítvány munkájában közreműködők között vannak a status quo/chabád EMIH, a reform irányzatú SzimSalom vezető személyiségei és az irányzatoktól független, de a társadalom elismert tagjaként számon tartott emblemikus személyiségek egyaránt. Az Alapítvány kurátorai megjelenítik a Magyarországon működő legfontosabb zsidó vallási és kulturális irányzatokat és így szimbolikusan is kifejezik, hogy az antiszemitizmus elleni fellépés mindannyiunk közös ügye.

BRÜSSZEL INTÉZET

Az antiszemita gyűlöletcselekmények monitorozását a Tett és Védelem Alapítvány által életre hívott Brüsszel Intézet, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) által kidolgozott és javasolt módszerek alapján végzi. Az Intézet, a monitoringmunka során, az antiszemita jelenségeket különböző, standardizált források által nyújtott információk alapján rögzíti és elemzi. Az incidenseket hét különböző kategóriába soroló monitoringmunka forrásai többek között: az Intézet saját Kutatási és Incidenskövetési Csoportjának forrásai, a sajtóban és a közmédiában fellelhető információk, valamint a kormányzati szervekkel kötött megállapodás keretében lehetőség nyílik a bírósági, a büntügyi és egyéb államigazgatási területek adatbázisaiban fellelhető releváns adatok felhasználására is. Az Intézet létrehozta és üzemelteti az +36 510 0000számon elérhető FORRÓD-RÓT-ot, melyen antiszemita és zsidóellenes megnyilvánulások bejelentésére nyílik lehetőség.

A Brüsszel Intézet kutatási terve a havi rendszeres monitoringjelentések közzétételén túl magába foglalja egy átfogó, a zsidóságot érintő, kvalitatív és kvantitatív módszereket is alkalmazó kutatást, valamint az egész társadalomra kiterjedő felmérést az antiszemitizmus jelenlegi helyzetével kapcsolatban. A program részét képezi továbbá egy olyan differenciált képzési program kialakítása, mely az állami ügyintézés különböző szintjei és szereplői számára biztosít felkészítést a rasszista és antiszemita jelenségekkel kapcsolatos fellépésről, eljárásokról iskolai és továbbképzés-rendszerű tananyagok formájában.

A JELENTÉSRŐL

A magyarországi antiszemitizmus megítélése, kezelése sokszor rendkívül szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek leicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A tényleges helyzet megismerése a valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele, ezért a Tett és Védelem Alapítvány feladatának tekinti, hogy pontos és minél teljesebb képet adjon a magyarországi antiszemitizmus mértékéről. Ennek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek monitorozása¹. Ennek eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel teszi közzé. A havi beszámolókon kívül minden évben részletesebb elemzéseket is magába foglaló összefoglaló jelentést készít az adott évben elkövetett cselekményekről.

A gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekmény típusoktól. Ezek a bűncselekmények egyfajta üzenetnek tekinthetők, így túlmutatnak magán a cselekedeten. Ez a többletjelentés a társadalom különböző szinterein manifesztálódik: az egyén, a megtámadott csoport és végül az egész társadalom szintjén. Az áldozatok pszichológiailag, érzelmiileg nagyobb traumát élhetnek át. Ennek a cselekménytípusnak nagy hatása van arra a csoportra nézve is, amelyhez a megtámadott egyén tartozik. Ezen cselekmények áldozatai sokszor felelősek, mivel számtalan esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott – éppen megtámadott – csoport tagja. Éppen ezért ezen csoport tagjai érzelmi szintén involválódnak, illetve attól félhetnek, hogy a jövőben ők maguk is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontjaivá válhatnak. Ez különösen igaz azokra a csoportokra, melyek hosszú idő

óta ki vannak téve ennek. Annak hosszas bizonyítása pedig szükségtelen, hogy a zsidóság ebbe a körbe tartozik. Ezek a cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Egyrésztől felbátorítja az elkövetőket vagy akár másokat, hogy a jövőben hasonló cselekményeket kövessen el, másrészt pedig az ilyen esetek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve is súlyos következményekkel járhat. (Levin és McDevitt 1999, 92–93; OSCE/ODIHR 2009a, 19–21; OSCE/ODIHR 2009b, 17–18; Perry 2001, 10)

Általánosságban elmondható, hogy kevesebb gyűlöletcselekményt jelentenek, illetve dokumentálnak, mint amennyi valójában megtörténik. Az áldozatok sokszor nem jelentik ezeket a rendőrségnek. Ennek több oka lehet. Egyrészt sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik ezeket az eseteket, akár a felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat. Az áldozatok érezhetnek szégyent is vagy tartanak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül. Az alulminősítés is sok esetben előfordul, vagyis a hivatalos szervek nem állapítják meg a gyűlöletmotivációt. Éppen a civil szervezetek azok, akik segíthetnek ezen problémák orvoslásában. Különösen hasznos lehet az állami szervekkel – például rendőrséggel, ügyészséggel – való együttműködés². A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy a hivatalos szervek figyelmét felhívják az országban elkövetett, gyűlöletmotiválta cselekményekre. Az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendek rajzolhatók fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra való terelésében, elláthatják az áldozatok védelmét, illetve más módokon segíthetik őket. Ezek a szervezetek közvetítőként is szolgálhatnak az áldozatok és a rendőrség között. (OSCE/ODIHR 2009b, 34–36)

¹ Ezek részletes definícióját lásd a Módszertan részben.

² Jó példa erre a Community Security Trust (CST) és a londoni, illetve a manchesteri rendőrség együttműködése. (CST 2013)

MÓDSZERTAN³

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlöletmotiválta incidensekkel. Jelentésünkben a kétféle cselekményt együttesen gyűlöletcselekményeknek nevezzük. Ezeket az EBESZ a következőképpen definiálja (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál
- gyűlöletmotiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. A magyar büntetőjog kétféle gyűlölet-bűncselekményt nevesít: a közösség tagja elleni erőszak, valamint a közösség elleni uszítás büntettét. Az újonnan elfogadott Büntető törvénykönyv (2012. évi C. törvény) az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekményekről szóló XXI. fejezetének 216., valamint a köznyugalom elleni bűncselekményekről szóló XXXII. fejezetének 332. szakasza foglalkozik ezekkel. A közösség tagja elleni erőszak büntette akkor állapítható meg, ha az elkövető a sértettet azért, mert az valamely védett csoporthoz tartozik, bántalmazza, kényszeríti. Ezen kívül akkor is, ha riadalomkeltésre alkalmas kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít. A büntett csak akkor valósul meg, ha ennek konkrét sértettje van. A közösség elleni uszítás leginkább gyűlöletbeszédet jelent, és a tényállás megállapításának feltétele, hogy azt nagy nyilvánosság előtt követik el. Az uszítás nem konkrét személy, hanem egy csoport ellen irányul. Fontos kiemelni, hogy más

bűncselekmények is minősülhetnek úgy, hogy azokat rasszista indítékkal követték el. Ebben az esetben a bíróságnak súlyosabb ítéletet kell hoznia. (TASZ 2012, 3–4) Ezekon kívül a Btk. 333. szakasza a nemzetiszocialista rendszer bűnei tagadásának büntetéről szól. A 335. szakasz pedig a különböző önkényuralmi jelképek (többek között horogkereszt, SS-jelvény, nyilaskereszt) terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát és közszemlére tételét tiltja.

Jelentésünkben olyan gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlöletincidenseket mutatunk be, amelyek motivációja antiszemitizmus. Ilyen cselekménynek számít minden, ahol annak elkövetője, célpontja, módszere vagy üzenete erre utal. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos, hogy csak abban az esetben beszélhetünk antiszemita motivációról, ha kifejezetten a zsidósághoz való tartozás feltevése miatt választotta az elkövető az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő. A monitorozás során gyűlöletcselekménynek tekintünk egyrészt mindent, ami a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába esik. Ezek lehetnek a Büntető törvénykönyv által nevesített bűncselekmények (közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban más a Büntető törvénykönyvben szereplő tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható. A gyűlöletincidensek azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített⁷ indikátorok vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettnek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Különösen

³ A módszertanunk lényegében változatlan a monitoringtevékenység 2013. májusi megkezdése óta. A módszertant Bara Ildikó dolgozta ki, az ő szövegét emeltük át ebbe a fejezetbe. Az apró formai változtatásokat külön jelezzük.

⁴ A gyűlölet-bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakrabarti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, azonban a gyakorlati munkában nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

⁵ Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény. (OSCE/ODIHR 2009a, 24) Ennek általunk való kezeléséről lásd később.

⁶ A Btk. szó szerint nem tartalmazza a rasszista indítékokat, de például az „aljas indok” minősítést kimeríti, ha valaki ilyen indítékkal követ el bűncselekményt.

⁷ Ezeket a Módszertan későbbi részében mutatjuk be.

fontosak számunkra az áldozatok bejelentései. Ha az áldozat nekünk nem tud, vagy nem akar bejelentést tenni, akkor egy közvetítő bevonásával értesülhetünk az incidensről. Ilyen közvetítő lehet az áldozat hozzátartozója, ismerőse, az eset tanúja vagy egy másik civil szervezet. A bejelentések megkönnyítését szolgálja az Alapítvány – korábban említett – huszonnégy órás telefonos forródrótja. Ezen kívül lehetőség van online bejelentésre, amelynek során a bejelentő még inkább megőrizheti anonimitását.

Az Alapítvány deklarált célja, hogy kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel lehetséges, hogy az áldozat először hozzájuk fordul vagy egy szemtanú őket értesíti.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: a televízió, a rádió, valamint a sajtó nyomtatott, illetve internetes változata. A jelentés lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

Ezen médiumok monitorozását egyrészt fizetett szakemberek látják el professzionális sajtófigyelés keretei között, másrészt önkéntesek is folyamatosan figyelik a médiumokat és a kinyert információt továbbküldik a Brüsszel Intézet munkatársainak feldolgozásra. Fontosnak tartjuk, hogy lehetőség szerint a média egy mind nagyobb szeletét folyamatos monitorozás alatt tarthassuk. Ez kiterjed nagyjából az összes fogható tévé- és rádióadóra, az összes nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, illetve az interneten nem csupán a hírportálok, de a közösségi oldalak és a szélsőséges, uszító honlapok monitorozására is. A monitorozás folyamata szisztematikusan, pontosan kidolgozott sztenderdek alapján történik.

A monitorozott gyűlöletcselekmények között vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyanok is, amelyeket rögzítünk, de a havi statisztikába nem számítjuk bele.⁸

Gyűlöletesemények, amelyek beleszámítanak a statisztikába

- csak Magyarországon történt gyűlöletesemények; függetlenül attól, hogy az áldozat magyar állampolgár-e
- minden cselekedet, esemény, atrocitás,

amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ahol a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó vagy azt gondolták róla, hogy zsidó

- bármilyen zsidó intézmény, épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társult további explicit antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel])

- antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon, amelyeket jelentettek a Tett és Védelem Alapítványnak

- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, zsidó szervezetekhez, intézményekhez

- antiszemita és neonáci anyagok kihelyezése egyes zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez

- Izraellel és cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha azok túlmennek a politikai közlésen és hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják

- események, amelyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek

Gyűlöletesemények, amelyek nem számítanak bele a statisztikába

- Magyarországhoz, magyarországi zsidósághoz kötődő antiszemita gyűlöletesemények, amelyek valamiért nem tartoznak a statisztikába. Ennek több oka lehet: nem Magyarországon történtek, nem egyértelműsíthető az antiszemita szándék, nem világosak az eset körülményei, vagy egyszerűen nincs olyan súlya a történéseknek.

- Gyűlöletkifejezések, amelyek honlapokon, kommentekben és online fórumokon rendszeresen megjelennek és nem érkezett róluk személyes bejelentés a Tett és Védelem Alapítványhoz.

- Egyéb hírek, melyek csak közvetetten kapcsolódnak az antiszemitizmushoz.

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Korábban említettük, hogy különböző indikátorokat használunk, amelyek segítségével valószínűsíthető, hogy az adott cselekedet elkövetésének motivációja előítélet volt.

⁸ Ennek kialakításához felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

⁹ A statisztikába nem számító gyűlöletcselekmények leírását pontosítottuk, ez eltér a 2013-as indulás utáni meghatározástól.

Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, a cselekmény helyszínére, időpontjára, az esemény esetleges előzményeire vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen, milyen – akár büntetőjogi – következményei.

Az egyes cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeinek megragadása is. Az esetek tipizálását kétféle módon is elvégezzük. Az egyik kategóriarendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, holokauszt-tagadás.

A másik kategorizáláskor a Nézzünk szembe a tényekkel! ajánlása alapján hétféle cselekménytípust különböztetünk meg, amelyek a következők (CEJI 2012, 10–12):

- Emberölés: halált okozó, személy elleni támadás
 - o Súlyos fizikai erőszak
 - o személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat
 - o fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
 - o tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek meghalhatnak
 - o bombák és levélbombák
 - o emberrablás
 - Támadás
 - o személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
 - o az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
 - o emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is ide értve, amikor a dobás célt tévesztett
 - Rongálás
 - o tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
 - o tulajdon meggyalázása
 - o gyújtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyújtogatási kísérlet
 - Fenyegetés
 - o egyértelmű vagy konkrét szóbeli vagy írá-

sos fenyegetés

- o „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán meglepetésváltás volt
- o zaklatás
- o rágalmozás
- Gyűlöletbeszéd
- o nyilvános gyűlöletbeszéd
- o virtuális gyűlölet
- o sértő magatartás
- o egynél több címzettnek elküldött sértő írás
- o irodalom és zene
- Diszkriminációs esetek

Fontosnak tartjuk a gyűlöletcselekmények kontextusba helyezését is. Ezek a tettek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amiben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó. (Perry 2001, 8) A statikus adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.¹⁰ Az idősoros adatok elemzésekor pedig gondot fordítunk az események dinamikájának bemutatására.

¹⁰ Eppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) az Anti-Defamation League jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLŐLET- CSELEKMÉNYEK 2017. NOVEMBER

A Tett és Védelem Alapítvány novemberi monitoringtevékenysége nyomán kettő antiszemita gyűlöletesekményt azonosított, melyek a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartoztak.

Jobbik-képviselők korábbi „zsidóságairól” kerültek ki hangfelvételek

*Forrás: mandiner.hu; pestisracok.hu; 888.hu; origo.hu; magyarhirlap.hu
2017. november 14-23.*

A Mandiner hírportál november hónapban több olyan korábbi antiszemita kijelentést is nyilvánosságra hozott, amelyet a Jobbik képviselői, vagy a párthoz közel álló személyiségek tettek.

Apáti István, a Jobbik parlamenti képviselője a Szent Korona Rádió Sin City című, 2011. július 23-i műsorában a következőt mondta: „Mint nemzeti radikális párt képviselője kötelességemnek érzem elmondani, hogy nyilván a zsidó gazdasági és politikai befolyás azért juthatott idáig, mert húsz éven keresztül a Jobbikot leszámítva az összes politikai párt meg az összes kormány ehhez asszisztált”. Apáti idén pedig már úgy nyilatkozott, hogy minden magyart képviselnek és elég volt abból a megosztottságból, amit az elmúlt közel három évtized előidézett Magyarországon. Apáti egyébként egy fél mondatban ezen a sajtótájékoztatón is megemlíti, hogy Magyarország korábban „külföldi helytartóknak volt kiszolgáltatva”.

Apáti korábbi beszédével szembesítették Mirkóczki Ádámot, a Jobbik szóvivőjét, aki úgy reagált, hogy „Apáti 2011-es szavai semmilyen relevanciával nem bírnak a Jobbik mai politikájára”. Ezután azt állította, Apáti „éppen akkor és éppen arra” reagált, hogy Simon Peresz izraeli államfő Magyarország fölvásárlásáról beszélt. Ezután a Magyar Idők újságírója szembesítette Mirkóczkit azzal, hogy Simon Peresz nem 2011-ben, hanem 2007-ben beszélt Magyarorszá-

fölvásárlásáról. Erre Mirkóczki a Pesti Srácok tudósítása szerint a Szent Korona Rádió szerkesztőihez irányította az újságírókat mondván, kérdezze meg tőle, miért ez volt a műsor témája. A Jobbik szóvivője kijelentette: általánosságban soha nem ítélték el népeket, nemzeteket, országokat; viszont voltak jelenségek, politikusok, politikai akciók, amik ellen fölléptek. Az Echo TV riportérének pedig azt mondta Mirkóczki, hogy „nem azt mondom, hogy minden szerencsés volt, és nem volt alkalmas a kiforgatásra. A tapasztalat, a bösesesség, a saját és más politikai erők hibáiból való tanulás miatt léptek a néppártosodás útjára.”

A Mandiner megkérdezte Gerő András történészt, hogy a nyilvánosságra hozott Apáti-féle kijelentésekről mit gondol. Az alábbiakat válaszolta erre a kérdésre:

„Ez egy nyíltan zsidóellenes szöveg, amely egyszerre tartalmazza az úgymond »régi« és az »új« előítéleteket; szép példája a hagyományos zsidóellenesség és az Izrael-ellenesség összefonódásának. Úgy látom, hogy a Jobbik politikusai most abban az állapotban vannak, amelyben a franciák egy része leledzett 1871, Elzász-Lotharingia elvesztése után. A megsemmisítő francia vereség és területvesztés után azt mondták: »sohasem beszélni róla, de mindig gondolni rá«. Szerintem így áll most a Jobbik a rasszizmussal.”

Később a Mandiner nyilvánosságra hozta a teljes felvételt, melyen további antiszemita mondatok is vannak. „Tudjuk, hogy miért, hát ő maga (Szanyi Tiborról beszél) vallotta be Tomcattal folytatott beszélgetése során, hogy kikkel van tele a XIII. kerület, és ki hogy jár, ha esetleg kirohanásokat intéz ellenük. Hát ezekkel a sajátos étkezési és öltözködési szokásokkal rendelkező, nem biztos, hogy keresztény vallású szavazókkal tudta ő megnyerni a választásokat.” Apáti a felvételen többször is utal burkoltan a zsidóságra, a „kiválasztott nép” kifejezést is használva. A beszélgetésben a szintén jobbikos

Zagyva György Gyula is hallható és egy alkalommal a két politikus az önfenntartó börtönök kapcsán idézi az auschwitzi haláltábor kapuján álló feliratot, vagyis azt, hogy „A munka szabaddá tesz”. A felvételen az is hallható, hogy ezután mindketten nevetésben törnek ki.

Mirkóczki Ádám egyébként az M1 – újabb – kérdésére azt mondta, Apáti István a sajtótájékoztató előtt félretájékoztatta őt a hangfelvételtől, ez az oka annak, hogy nem mondott igazat. Ugyanakkor azt mondta: a Jobbik továbbra sem határolódik el Apáti István kijelentéseitől, mert – mint fogalmazott – az már régen volt. „És őszinte leszek: 2017 novemberét írjuk, 2011 júniusában volt egy rádiós beszélgetése vagy nyilatkozata. Nem érdekel” – mondta.

Pár nappal később a Mandiner újabb felvételeket hozott nyilvánosságra, melyen a holokauszttal poénkodott a Szent Korona Rádió műsorában Zagyva György Gyula, Balasi András, a Jobbik V. kerületi képviselője és fővárosi sajtófőnöke és Hunyadi Gábor, a Jobbik korábbi OVB-delegáltja. Egy beszélgetés keretében a holokauszt áldozatainak számán fennakadva Hunyadi visszakérdezett, hogy „milyen hatmillió?”

Egy másik esetben pedig Magvasi Adrián, a jobbikos hírportálnak, az Alfa-hírnek a főszerkesztője, a Jobbik XIII. kerületi országgyűlési képviselőjelöltje beszélgetett Toroczka Lászlóval, aki „zsidó Facebook-okról” beszél, amit később Balasi András, egy másik jobbikos „Noosebook-nak” nevez.

A mandiner.hu interjút készített Zagyva György Gyulával az antiszemita botrányról, aki azt mondta, hogy nem a holokausztra és a zsidóságra gondolt, amikor az auschwitzi haláltábor kapuján álló feliratot idézte. „Mondtam olyat, ami miatt most szégyellnem kellene magamat?” – válaszolt kérdéssel a kérdésre. Az interjúban más témákról is szó volt. Gulyás Mártonnal és Vona Gábor, pártelnök Spinoza-házban tett látogatásával kapcsolatos kérdésekre a Jobbik hivatalos kommunikációját hangoztatta, a Heller Ágnes által felvetett baloldal és a Vona pártja közötti taktikai szövetségről pe-

dig nem kívánt érdemben nyilatkozni.

November 22-én egy újabb, szintén a Szent Korona Rádió Sin City című műsorában elhangzott 2011-es beszélgetés került a nyilvánosság elé. Ebben az SZDSZ-t, valamint egy „bizonyos állam” [Izrael] gyarmatosítási törekvéseit látta az LMP mögött Szilágyi György, a Jobbik képviselője. Belvárosi úri fiúk gyülekezetének is nevezte őket. A lap megjegyzi, hogy Vona Gábor egy nappal korábban lehetséges koalíciós partnernek nevezte a pártot.

A Jobbik nyugdíjas tagozatának alelnöke kirekesztő véleményt formált Facebook-hozzászólásaiban

Forrás: pestisracok.hu; 24.hu; atv.hu; hirado.hu 2017. november 29.

A Pesti Srácok internetes oldal cikkben számol be arról, hogy a Jobbik nemrég alakult nyugdíjas tagozatának alelnöke, Erős Erzsébet több alkalommal is megosztotta cigányellenes, antiszemita, már-már holokausztagadó gondolatait.

„Ha mégsem jönnek a migránsok, majd azt fogják mondani, hogy megvédték az országot. Amíg a magyarországi zsidóság nem akarja a betelepítést, addig nem kell izgulni, az lesz, amit ők akarnak. Ennyire egyszerű!!!”

„Éljenek, lakjanak, de a magyar politikába ne vegyenek részt és magas közeleti funkcióit ne töltsenek be. Ennyi az elvárás! Képviseljék magukat, ne engem.”

Forrás: pestisracok.hu

„Közöttük is van érdekellentét. Ugyanúgy, mint a II. Világháborúba. Ők intézték saját fajtájuk sorsát.”

Forrás: pestisracok.hu

A Jobbik reagált Erős véleménynyilvánítá-

saira. *„Nem maradnak következmények nélkül a Jobbik nyugdíjas tagozata alelnökének megnyilvánulásai”* – közölte Z. Kárpát Dániel, a párt alelnöke Budapesten, újságírói kérdésre válaszolva. *„a Jobbik nem egy következmények nélküli párt”* és foglalkoznak az üggyel. Ha lezárul a vizsgálat, beszámolnak a várható fejleményekről. Z. Kárpátnak különösen az fáj, hogy Erős az erdélyi magyarságot is bántotta. A Jobbik az eset nyilvánosságra kerülése után röviddel kizárta Erőst a pártból.

TOVÁBBI ANTISZEMITA GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK

A Tett és Védelem Alapítvány monitoring-
tevékenysége során 2017 novemberében
három olyan esetet azonosított, amely
nem képezi részét a statisztikának, mivel
– ahogy a módszertani fejezetben leírtuk
– nem világosak az eset körülményei, il-
letve az elkövető kiléte ismeretlen maradt.

Antiszemita Facebook-hozzászólás egy TEV által megosztott cikkhez

Forrás: facebook.com; Tett és Védelem
2017. november 13.

Forrás: facebook.com

Alapítványunk Facebook-oldalán egy
cikkmegosztáshoz kapcsolódóan a László
Szim névvel regisztrált profilú személy
gyűlölködő és antiszemita hozzászólásokat
tett.

A cikkszélsőjobbos mozgalmak tevékeny-
ségének vizsgálatáról szóló nemzetbiztonsági
bizottsági vizsgálatról szóló, 168 óra cik-
ke volt.

Szim László folyamatosan posztolt
hozzászólásai között voltak „cigányviccek”,
és más általa humorosnak vélt megnyil-
vánulások, fenyegetések és kirekesztő,
antiszemita, holokauszttagadó hozzászólások
is, melyeket mind Alapítványunk felületén
igyekezett gyors egymásutánban közzétenni.

A hozzászólásokkal kapcsolatban az ada-
tok beszerzését megkezdte Alapítványunk
és feljelentést tesz holokauszt tényének taga-
dása és közösség elleni uszítás ügyében.

Antiszemita firkrát takarított a TEV egy budapesti utcabláról

Forrás: Tett és Védelem
2017. november 19.

Bejelentés érkezett Alapítványunkhoz,
hogy egy ismeretlen személy, vagy csoport
mocskolódo, kirekesztő feliratot firkált
egy budapesti utcablára. A Budapest XI.
kerületi Hegyalja úton található táblára azt
írták: „A zsidó geci”. A mocskolódo feliratot
Alapítványunk eltávolította.

forrás: Tett és Védelem

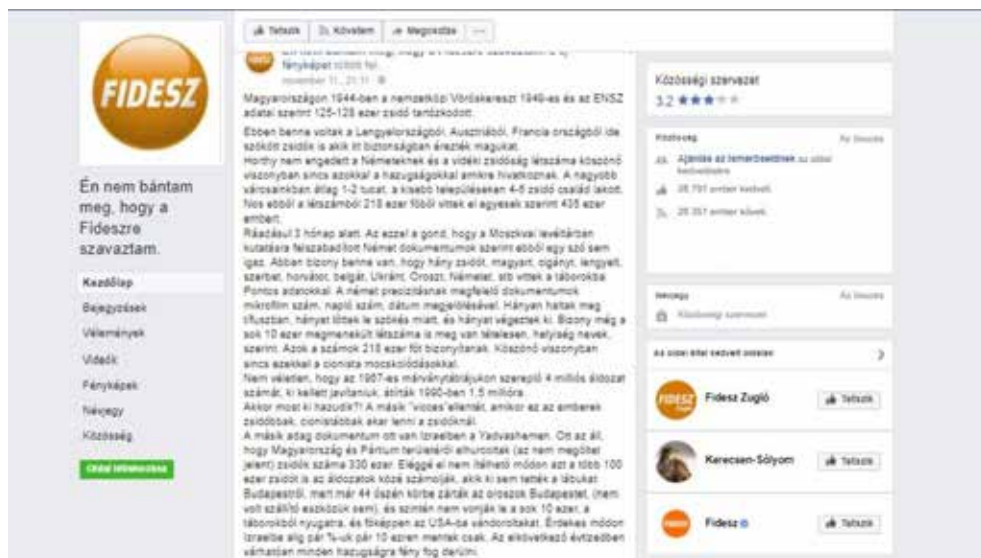
Antiszemita, holokauszttagadó Facebook-bejegyzésekről cikkeztek egy lapban

Forrás: zsurpubi.hu
2017. november 22.

Az „*Én nem bántam meg, hogy a Fideszre szavaztam*” elnevezésű Facebook-oldalon talált több, antiszemita megnyilvánulásra például a zsurpubi.hu. Egyik esetben, Martin Schultz módosított képét 571-en kedvelték és 144-en osztották meg, 269-en kommenteltek alá. Voltak egyszerűen rosszindulatú hozzászólások: „Az artista mókus egy zsák mogyoróért nem menne ki az orrára...” Egy felhasználó pedig burkoltan zsidózva azt írta: „*Mindehol ők vannak az európai vezetésben döntő pozíciókban.*”(SIC). Egy másik kommentelő szintén kétségtelenül kirekesztő véleményét osztotta meg: „*Nem egy keresztény típus...*”

De a cikk megosztott egy holokausztrelativizáló hozzászólást is, mely a meggyilkolt zsidók számának nagyságát vonja kétségbe, áltudományos érvekkel alátámasztva:

forrás: zsurpubi.hu / facebook.com

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

Vona Gábor a Spinozában járt

Forrás: Tett és Védelem; hvg.hu

2017. november 14.

Vona Gáborral beszélgetett Rangos Katalin csütörtökön, november 16-án a Spinoza Ház színpadán. Komoly vitákat váltott ki a meghívás ténye és a beszélgetés is. Az esten elhangzottakról elég pontosan beszámolt több hírportál is, a beszélgetésről készült videót feltöltötték az internetre, és a Tett és Védelem Alapítvány munkatársa is végighallgatta élőben az eseményt. Vona Gábor az este folyamán többször is visszatért arra, hogy mindenkinek magának kell eldöntenie, mennyire hiteles az ő és pártja 180 fokos fordulata. Szerinte a „néppártosodásnak” nevezett folyamat, amit a legtöbben csak „cukiságkampányként” emlegetnek, 2013-ban kezdődött. Ahogy mondta, nem szereti a cukiságkampány elnevezést, mert utóbbi valami felszínes taktikázásnak tűnik. Szóba került a Magyar Gárda is, 2010-ben önazonos döntésnek gondolta, hogy gárdamellényben ült be a parlamentbe letenni képviselői esküjét, de az ember változik, ma már nem venné fel a mellényét. Éles váltással a zsidóságára pár éve ráébredő volt jobbkios Szegedi Csanádra terelődött a szó a beszélgetésen, Vona nem tudja, mi van vele, de ez egy fájdalmas történet a számára, ugyanis barátok voltak. Szerinte egyébként Szegedi végül nem a zsidó származása, hanem egy EU-s vesztegetési ügy vádja miatt távozott a pártból. Vona elmondta, hogy a történetek után egy másik Jobbkios-tag is megkereste őt azzal, hogy elmondja, ő is zsidó, de Vona csak annyit mondott, nincs gond, dolgozzanak tovább. Egy másik távozóról, Novák Elődről azt mondta, neki azért kellett mennie, mert a néppártosodás folyamatának ellenzője volt, Toroczkai Lászlóra azonban sikeres polgármesterként szükség van a pártban, Vona szerint fontos tapasztalatai vannak a migrációs válság kezelésében. Vona meghívása és megjelenése nagy vihart

kavart nemcsak a sajtóban, de értelmiségi körökben is. Alapítványunk az eseménnyel kapcsolatban közzétett állásfoglalásában kimondja, hogy „nem lehet másnak tekinteni Vona Gábor és a Jobbkios „fordulatát”, mint politikai haszonszerzés érdekében elkövetett fazonigazításnak” (<http://tev.hu/8879/>)

Átadták az Élet Menete Alapítvány idei díjait

Forrás: MTI; nepszava.hu

2017. november 19.

Kardos Péter főrabbi, Kiss Anikó, a Szociális Csomagküldő Mozgalom (SzoCsoMa) vezetője és Donászy Judit pedagógus kapta az Élet Menete Alapítvány kuratóriuma által az idén negyedik alkalommal odaítélt Kézdy György-díjat,

Az alapítvány közleménye szerint a díjátadó célja, hogy elismerjék a gyűlölet elleni küzdelmet, ezáltal is építve a társadalmi szolidaritást. Az Élet Menete Alapítvány azért hirdeti meg és támogatja évről évre ezt az eseményt, mert hisz abban, hogy Európa jövőjének az elfogadás és az együttműködés a záloga.

A díjazottakat méltatva azt írták: Kardos Péter főrabbi az alapítvány jó barátja, mentora a kezdetek óta. Kiss Anikó és az általa vezetett SzoCsoMa alapítvány önkéntesei egész évben, folyamatosan, önzetlenül dolgoznak méltatlan és kilátástalan helyzetben lévő emberek megsegítéséért, életük minimális megkönnyítéséért. Donászy Judit egy veszprémi szakiskolában volt tanárnő, amikor kapcsolatba került az alapítvánnyal. Évekkel ezelőtt egy pedagógustársával részt vett a lengyelországi Élet menetén, amely nagyon megérintette őt és azóta is folyamatosan tart holokausztmegemlékezéseket, érzékenyítő programokat.

Mint írták, a szervezet egyik alapító tagjáról elnevezett kitüntetéssel ismerik el évről-évre azokat a civileket, önkénteseket és intézményeket, akik, illetve amelyek tevékenységükkel „rendületlenül ápolják a kollektív történelmi emlékezetet”.

Alapítványunk 5 éves fennállása alkalmából nemzetközi konferenciát rendezett

Forrás: Tett és Védelem; MTI; origo.hu;

szombat.org

2017. november 27.

„Biztonságban vannak-e az európai zsidók? Kihívások az európai migrációs válság és a fundamentalista iszlám terrorfenyegetettség tükrében” címmel konferenciát rendezett a Tett és Védelem Alapítvány 5 éves fennállásának alkalmából. Az esemény fővédnöke Pintér Sándor belügyminiszter volt. Az eseményt Köves Slomó, az EMIH vezető rabbija, a TEV alapítója nyitotta meg, majd a felszólalók között volt Andrew Baker az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) antiszemitizmus elleni küzdelemért felelős megbízottja, Mikola István a Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM) biztonságpolitikai és nemzetközi együttműködésért felelős államtitkára, Latorcai Csaba, a Miniszterelnökség társadalmi és örökségvédelmi ügyekért, valamint kiemelt kulturális beruházásokért felelős helyettes államtitkára.

forrás: MTI

Köves Slomó rabbi arról beszélt, hogy a Tett és Védelem Alapítványt az a felismerés hívta életre, hogy a zsidó közösség nem várhat mások védelmére, ha nem áll ki önmagáért. Mikola István kiemelte: „*Folytatnunk kell a harcot az antiszemitizmus minden formája ellen, kötelességünk mindent megtenni azért, hogy mindenki szabadon gyakorolhassa vallását és vállalhassa etnikai identitását*”. Latorcai Csaba a keresztény-zsidó értékekre támaszkodó identitást emelte ki, mint az ellenállóképesség erősségét. Andrew Baker nagyra értékeli azoknak a kormányoknak a kiállását, amelyek zéró toleranciát hirdettek

az antiszemitizmussal szemben. Biztatónak nevezte, hogy egyre több országban tartják fontosnak, hogy megemlékezzenek a holokausztról.

A konferencia első paneljének témája a migráció volt. Bodnár Dániel, a TEV kuratóriumi elnöke szerint manapság a hagyományos zsidó vallásgyakorlat egyes elemeinek tiltásán kívül nincsen antiszemita politika Európában, azonban Magyarországon létezik antiszemita retorika, melyet főleg a Jobbik használ. Jagil Henkin, az Izraeli Védelmi Erők katonai akadémiajének kutatója arról beszélt, hogy a mai bevándorlók nehezen asszimilálódnak, de a radikális muszlimok egy „vízióval” is rendelkeznek a nyugati világ megváltoztatásáról. Az előadásokat követő panelbeszélgetésen Andrew Baker (EBESZ különmegbízott, Eli Hazan, a Likud külügyi igazgatója, valamint Michael Whine, kormánytanácsadó, a brit zsidók védelmi szervezetének (CST) nemzetközi igazgatója vett részt.

A második panel témája az antiszemitizmus mérése volt. Kovács András, a CEU professzora előadásában többek között arról beszélt, hogy az antiszemitizmus ugyan nagyon régi jelenség, de ennek mérését csak a holokauszt tapasztalatai után kezdték el szilárd szakmai alapokra helyezni, amelyek a mai napig is változnak, fejlődnek. Melissa Sonnino, a CEJI projekt-koordinátora a gyűlöletbeszéd elleni küzdelem módszereit elemezte előadásában. Az előadásokat követő panelbeszélgetésben Kovács András professzor és Melissa Sonnino mellett Róna Dániel, a TEV kutatási igazgatója, illetve Hann Endre, a Medián ügyvezető igazgatója beszélgettek a kutatási és mérési tapasztalataikról, módszertani sajátosságokról.

A harmadik panel témáját az Izrael-ellenesség köntösébe bújtatott antiszemitizmus, és annak markáns megjelenési formája, a BDS mozgalom európai megjelenése adta. A felszólalók között volt Jigal Palmor, a Zsidó Ügynökség (Szochnut) közkapcsolati igazgatója, Benjamin Alex, az Europe Israel Public Affairs (Izrael-párti lobbycsoport Európában) igazgatója és Andrew Srulevitch, a Rágalmazásellenes Liga (ADL) nemzetközi ügyekért felelős igazgatóhelyettese is. A panelbeszélgetés során jó hírek is el-

hangzottak: az amerikai zsidó szervezetek eredményesen lépnek föl az egyetemeken elharapózó BDS mozgalom ellen: egyre több egyetem vezetése nyilvánítja ezt a mozgalmat az intézmény alapelveivel ellentétesnek és tiltja meg az ilyen aktivitást a campusok falai között. A konferencián elhangzottak összegzését, valamint a záróbeszédet Szalai Kálmán, a TEV titkára tartotta.

Az eseményről a legtöbb hazai sajtóorgánum és több izraeli lap is beszámolt. Utóbbiak közül a Jerusalem Post című, angol nyelvű, izraeli napilap kiemelte, hogy az elmúlt néhány évben a Jobbik megpróbált eltávolodni antiszemita múltjától, de hangsúlyozta, hogy a TEV vezetői szerint ez a változás csak a felszínen ment végbe, vidéken ugyanazok a roma- és zsidóellenes szövegek jellemzik a pártot. A Jewish Chronicle londoni székhelyű hetilap azt emelte ki, hogy az európai zsidókat két oldalról éri fenyegetés: a Jobbikhoz hasonló, szélsőjobboldali politikai pártok részéről, és az újonnan befogadott migráns közösségek iszlamista tagjai felől. A hetilap egy másik cikkében Latorcai Csaba társadalmi ügyekért felelős helyettes államtitkárt idézte, aki szerint Nagy-Britanniában nagyobb az antiszemitizmusra visszavezethető támadások száma, mint Magyarországon. Az Arutz Seva (Izrael Nemzeti Hírek) izraeli médiacsoport is részletesen beszámolt honlapján a TEV nemzetközi konferenciájáról.

forrás: Tett és Védelem

HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK

Reakciók a Jobbikhoz kötődő személyek „zsidóságaira”

Forrás: *Tett és Védelem*; MTI
2017. november 14-23.

„A Jobbik az elmúlt 15 évben a rasszizmusra építette politikáját, és most úgy akar mosakodni, hogy közben elfelejt kilépni az ürülékes vödörből” – ezt mondta Köves Slomó, az Egységes Magyar Izraelita Hitközség (EMIH) vezető rabbija. Ennek a pártnak az elnöke még idén januárban is azt mondta, hogy ha kiderülne róla, hogy zsidó akkor lemondana a párt vezetéséről. Mi ez, ha nem antiszemitizmus?” – tette hozzá.

Az MSZP közleményben ítélte el a történeteket. Mint írták, „a Jobbik ugyanaz a radikális párt, ami volt” és a nem tudja elfelejteni a múltját. Az MSZP szerint, ha „valóban a néppártosodás lenne a cél, akkor nem lenne a Jobbik-frakció tagja a mai napig az az Apáti István, aki 2011-ben a Szent Korona Rádió adásában zsidózó, gyűlöletkeltő beszédet tartott”.

A Magyar Liberális Párt elnökhelyettese Sermer Ádám budapesti sajtótájékoztatóján elutasított a Jobbikkal való bármilyen együttműködést és ugyanerre szólította fel a többi, általa demokratikusnak tartott ellenzéki pártot is.

A politikus megjegyezte, ha Vona Gábor pártelnök soha nem tartotta szélsőségesnek a Jobbikot, akkor ebből az is következik, hogy a Duna-parton álló vascipőkbe beleköpődő Kulcsár Gergelyt sem tartotta szélsőségesnek. Sermer Ádám Apáti István néhány évvel korábbi rádióinterjúja kapcsán gyomorforgatónak nevezte, hogy van a parlamentben olyan ember, aki „ma is büszkén vállalja azokat a kijelentéseit”. Még nagyobb katasztrófának nevezte, hogy a párt szóvivője, Mirkóczki Ádám még mindig úgy gondolja, hogy „nincs miért elhatárolódnunk ettől az elképesztően undorító zsidózástól”.

„A Jobbik a hatalomért és a pénzért mindenre képes, még arra is, hogy letagadja korábbi antiszemita nyilatkozatait” – közölte a Fidesz

az MTI-vel. Hozzá tették: gyalázatosnak tartják, hogy a Jobbik különböző csoportokat sértegetett, köztük a magyarországi zsidóságot is. A jobbikos vezetők soha nem kértek bocsánatot ezekért a kijelentésekért és soha senkit nem zártak ki a Jobbikból szélsőséges megnyilatkozások miatt – jegyezte meg a kormánypárt.

A KDNP szerint Apáti Istvánnak a sajtó által idézett kijelentései kétségessé teszik, hogy a Jobbik képes a 180 fokos fordulatra. Joggal feltételezhetjük, hogy a „középre nyitás”, a „cukisodás” csak a szavazatmaximálás célját szolgálja, és nincs mögötte valódi változás – írták az MTI-nek.

A Demokratikus Koalíció számára „Vona Gábor pártja ma is Európa-ellenes, kirekesztő, rasszista, antiszemita párt (...). Apáti képviselő nyilatkozata csak ismét leleplezte a Jobbik hazugságát” – írta a párt.

Az Együtt meggyőződése szerint a Jobbik semmit sem változott az elmúlt években. Ugyanaz a szélsőjobboldali párt, amely megpróbál „cukiskodó álcában ordas eszméket terjeszteni”: hol a cigányok, hol a zsidók, hol más idegenek ellen lázít (...) – közölte Szigetvári Viktor, az Együtt választmányának elnöke az MTI-vel.

Apáti István egyébként telefonon és írásban is elérhetetlennek bizonyult, semmilyen sajtóorgánum nem tudta megszólaltatni, az elhangzottal kapcsolatban sem reagált a nyilvánosságban.

A Hóman Bálint Alapítvány továbbra is működik

Forrás: *Tett és Védelem*; MTI
2017. november 27.

Alapítványunk közleményt adott ki november 27-én a Hóman Bálint Alapítvánnyal kapcsolatban: Legalább másfél éve törvénytelenül működik a nyilas parlament politikusról elnevezett Hóman Bálint Alapítvány. A Tett és Védelem Alapítvány még 2015-ben hívta fel a Fejér Megyei Főügyészség figyelmét arra, hogy a Székesfehérváron bejegyzett Hóman Bálint Alapítvány egy, a nyilas rendszer kiépítésben vezető szerepet betöltő személy nevét viseli. Ezt követően, a Székesfehérvári Törvényszék az MTA állásfoglalását is kikérve, 2016. augusztusában felszólította az Alapítványt a névváltoztatásra. Erre azonban az elmúlt másfél évben sem került sor, így a szervezet jelenleg zavartalanul, egy a nyilas parlamentben is tevékenykedő politikus nevét viselve működik. Emiatt Alapítványunk újra a főügyészséghez fordult annak érdekében, hogy szüntesse meg a jogsértő állapotot.

A jogalkotói akarat szerint egyébként 2013. január 1-jétől már semmilyen körülmények között nem tűrhető el Magyarországon, hogy a civil szervezetek elnevezésében olyan személyek szerepeljenek, akik a XX. századi önkényuralmi nyilas rendszer kiépítésben és fenntartásában vezető szerepet töltek be. A már bejegyzett szervezeteknek – mint amilyen a Hóman Alapítvány is – 2014. január 1-jéig adott haladékot nevük megváltoztatására.

A TEV álláspontja szerint, érthetetlen és elfogadhatatlan, hogy a vonatkozó törvény meghozatalát követő öt évvel, a névmódosítási kötelezettség lejártát követő négy évvel, és az MTA állásfoglalását követő közel másfél évvel a Hóman Bálint Alapítvány még mindig zavartalanul viseli egy a nyilas parlamentben is képviselőként tevékenykedő politikus nevét. A TEV hivatalos úton is arra kérte a törvényességi ellenőrzést gyakorló, és törvényességi felügyeleti kérelem előterjesztésére jogosult Fejér Megyei Főügyészséget, hogy a törvényben foglaltaknak érvényt szerezzen, számolja fel a jogsértő állapotot.

HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

A német közszolgálati televízió riportja szerint Magyarország külföldi szélsőjobboldaliak búvóhelyévé vált

Forrás: 444.hu

2017. november 16.

A ZDF német köztévé külföldi szélsőjobboldali mozgalmakkal kapcsolatban foglalkozott Magyarországgal. Az Auslandsjournal című külpolitikai magazinműsorban leadott, „Búvóhely Magyarországon” című riportban kiemelték: Magyarország „a világ minden tájáról érkező szélsőjobboldaliak csomópontja lett”. A különböző mozgalmak gyakran tartanak találkozókát és konferenciákat az országban, és vannak olyan szélsőjobboldaliak is, akik Magyarországra költöztek – hangzik el a műsorban.

Ahogy Alapítványunk is beszámolt májusi jelentésében a TEK javaslatára kiutasítottak Magyarországról több szélsőjobboldali, hazájukban politikai és egzisztenciális okok miatt ellehetetlenült politikust és aktivistát (például James Dowson, Nick Griffint), ellenük beutazási tilalmat rendeltek el.

EGYÉB HÍREK

Továbbra sincs előrelépés a kuruc.info oldal korlátozásának ügyében

*Forrás: Tett és Védelem
2017. november 2.*

Alapítványunk közleményt adott ki a közérdekű munkára ítélt holokauszttagadó ügyében – melyről október havi jelentésünkben beszámoltunk. Ezzel kapcsolatban felmerült a kuruc.info portál holokauszttagadó oldalának ügye is. Hiába van jogerős bírói ítélet a szélsőséges, antiszemita honlap technikai korlátozására, ez technikailag megoldhatatlannak tűnik. A Tett és Védelem Alapítvány 2013-ban tett feljelentést a szélsőséges véleményeknek helyet adó portál Holokamu oldalának elérhetlenné tétele érdekében.

A Budapesti V. és XIII. Kerületi Ügyészség kezdeményezte az oldal végleges hozzáférhetlenné tételét, majd a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2015. június 11-i jogerős döntésével elrendelte az elérhetlenné tételt. Viszont a lap rovata azóta is működik.

A portál szervere az Amerikai Egyesült Államokban működik, így a bíróság jogsegély keretében az Igazságügyi Minisztérium közvetítésével megküldte a kérést az USA illetékes szervének. Tekintettel arra, hogy a jogsegélyben kért elérhetlenné tétel nem vezetett eredményre, a bíróság értesítette a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóságot (NMHH) a Kuruc.info Holokamu oldalának végleges elérhetlenné tételéről.

A bíróság és az NMHH között lezajlott többszöri levélváltás során kiderült, hogy „technikai problémák miatt nem képes a hatóság az oldal elérhetlenné tételére, mert, bár az NMHH képes lenne az oldalt blokkolni, azonban ez is csak azokban az esetekben, amikor nem a főoldalt kattint valaki a holokauszttagadó tartalmakra, máskülönben az egész oldal válna elérhetlenné”. A TEV álláspontja szerint jogerős bírói ítélet végrehajtására meg kell találnia az állami szerveknek azt a megoldást, mely

megnyugtatóan pontot tehet az 5 éve zajló ügy végére. Megengedhetetlen az a helyzet, melyben mindenfajta jogkövetkezmény nélkül lehet jogerős bírói ítéleteket kijátszani és azok végrehajtását homályos technikai nehézségekre való hivatkozással elodáztatni.

A hírről az index.hu és a 168 óra – illetve a kuruc.info – is beszámolt.

Lengyel szélsőséges szövetségese van a Jobbiknak

Forrás: origo.hu; 24.hu

2017. november 2; november 6; november 13.

forrás: zoom.hu

Az origo.hu hírportál számolt be a Jobbik azon bejelentéséről, mely szerint szövetségeseknek tekintik Robert Winnicki lengyel parlamenti (Szejm) képviselőt, aki támogatja a párt kezdeményezését az állandó V4-es parlamenti közgyűlés létrehozására.

Robert Winnicki az Összlengyel Ifjúságnak a mai napig a tiszteletbeli elnöke. A szervezet tagjai pár éve kövekkel és tojással dobálták meg több lengyelországi melegfelvonulás résztvevőit, 2015-ben pedig azzal keltettek botrányt, hogy több tagjuk náci karlendítéssel köszönt, amit egy újság képekkel alátámasztva megírt. Arról cikkezett több újság is, hogy ő lehet az összekötő kapocs a lengyel és a német neonáci szélsőségesek között.

Időközben arra is fény derült – írta szintén az origo.hu pár nappal később, – hogy a Jobbik idei október 23-i megemlékezésén

a Winnickihez köthető ifjúsági szervezet, a Młodzież Wszechpolska (Összlengyel Ifjúság) tagjai tartottak transzparenst, akik szintén homofób és neonáci botrányba keveredtek hazájukban.

A Jobbik újra olyan nemzetközi szövetségest mutatott fel, amely a régi, és letagadni kívánt retorikájával teljesen megegyezik – ilyen szövetséges volt korábban Frano Cirko, horvát neonáci pártvezér is, melyről Alapítványunk is beszámolt.

November 13-án a magyar sajtó arról adott hírt, hogy Varsóban, november 11-én körülbelül hatvanezer ember vonult fel azon meneten, amit több szélsőjobboldali szervezet tartott, az ország 1918-as függetlenségének megünneplése miatt. A 24.hu tudósítása szerint a transzparensek egy részében fehér Európát követeltek a résztvevők, ám „imádkozunk az iszlám holokausztért” feliratú molinók is láthatóak voltak. A meneten – amelyben karszalagos, lengyel zászló és transzparenseket lobogtató fiatal férfiak fáklyával vonultak, vörös füstbe borítva Varsó központját – a Jobbik ifjúsági tagozata és több politikusa is képviseltette magát. Jobbik IT sajtó molinóval is készült az eseményre, ami a CNN egyik vágóképéből derült ki. De ott volt Pintér Tamás jobbikos parlamenti képviselő és Toroczkai László, a Jobbik alelnöke, Ásotthalom polgármestere is.

Az eseménnyel kapcsolatban ugyanakkor a lengyel külügyi tárca közleményt is kiadott. Eszerint alaptalan, hogy a hétvégi varsói függetlenség napi menet az ott csupán esetlegesen megjelent rasszista elemekkel azonosítsák – hangsúlyozták, aláhúzva azt is, hogy a lengyel hatóságok határozottan elutasítják a rasszista eszméken alapuló nézeteket.

Vizsgálta a nemzetbizottsági bizottság a szélsőjobb szervezetek működését

Forrás: MTI; 24.hu; zoom.hu; index.hu
2017. november 9. november 20.

A Központi Nyomozó Főügyészség továbbra is vizsgálja az Iszlám Állam oktató- és propagandavideójának az eredetét, amit 2-2500 példányban készített és terjesztett a Magyar Nemzeti Arcvonal (MNA) nevű paramilitá-

ris hungarista szervezet – melyről Alapítványunk is beszámolt októberi jelentésében. Egyrészt a bonyi rendőrgyilkossággal gyanúsított Györkös István elleni eljárás egyik mellékszálaként, másrészt a körüti robbantás ügyében indult nyomozásban. A téma érintőlegesen szerepelt az Országgyűlés nemzetbiztonsági bizottságának ülésén is.

„A szélsőséges, illetve paramilitáris fegyveres mozgalmak és az azeri pénzmozgások ügyében továbbra is sok a kérdés, ezért ezek a témák az Országgyűlés nemzetbiztonsági bizottságának következő ülésein is napirenden lesznek” – mondta a testület részben zárt ülése után Molnár Zsolt, a bizottság MSZP-s elnöke. Elmondta, azt is, hogy nulla toleranciát kért a Belügyminisztérium képviselőjében jelen lévő Kontrát Károly államtitkártól minden szélsőjobboldali paramilitáris szervezettel szemben.

Szerinte tisztázni kell, hogy a Nemzeti Arcvonal, a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom és a Nemzeti Betyársereg milyen, a jogállamot veszélyeztető tevékenységet folytat. A következő ülésre meghívták Toroczkai Lászlót, a Jobbik alelnökét, Ásotthalom polgármesterét, hogy elmondja, mi a szerepe a mozgalmakban.

November 20-án, az Országgyűlés nemzetbiztonsági bizottságának tagjai a testület zárt ülése után arról számoltak be, hogy visszaszorultak, nemzetbiztonsági kockázatot nem jelentenek a Magyarországon tevékenykedő szélsőséges paramilitáris szervezetek.

Fiatalok radikalizációjáról volt beszélgetés Budapesten

Forrás: zoom.hu
2017. november 9.

A fiatalok politikai radikalizációja volt a Youth2Youth Talks beszélgetéssorozat november 9-i témája. Kiderült, hogy nem feltétlenül az ifjonti hév tolja az embereket a szélsőségek felé. Az eseményt a Demokratikus Ifjúságért Alapítvány szervezte, mely a budapesti Falk1 Rendezvényközpontban volt. A programon részt vett Róna Dániel, a Tett és Védelem Alapítvány kutatási igazgatója, valamint Kende Anna pszichológus és

Hunyadi Bulcsú a Political Capital kutatója. Elhangzott, hogy Európában csak Ausztriában (FPÖ) figyelhető meg olyan radikális jobboldali párt, amely mögött olyan nagy tömegben lehetne fiatalokat felfedezni, mint a Jobbik esetében. Róna Dániel szerint tévhit, hogy a legszegényebb rétegek fordultak a radikalizáció felé 2008 után. Hunyadi Bulcsú ezt egy 2012-es felméréssel támasztotta alá, mely szerint a legszegényebbek éppen, hogy alulreprezentáltak voltak a Jobbik táborában. Az egyik legnagyobb arányban a főiskolát végzett fiatalok támogatták a radikális pártot. A Jobbik hazai előretöréséhez ugyanakkor kellett a csaknem polgárháborús helyzet a romák és a többségi társadalom között, valamint Vonáké „ügyes szervezőkészsége”, hiszen nem olyan szélsőséges a magyar társadalom, mint amennyire jól szerepeltek – hangzott el a beszélgetés során. A szélsőjobb nagyban változott az elmúlt 10-15 évben, a bomberes szkinhead képét, az alt right mozgalom visszafogottabb képviselői vették át. Ugyanakkor a nagypolitikában is megdőltek bizonyos tabuk, olyan dolgok kérdőjeleződtek meg és lettek kimondva, amiket néhány éve még nem viselt volna el a közbeszéd. Róna Dániel itt az amerikai elnök szerepét emelte ki. Elhangzott az is, hogy Magyarországon nincsen valódi radikális baloldal, főként nem a politikai pártok között. Jelenleg pedig a Jobbik is próbál „cukisodni”, mely ugyanakkor nem fordított teljes mértékben hátat az antiszemita múltjának.

Schmidt Mária szerint lehet szobra Donáth Györgynek

Forrás: hirtv.hu; nepszava.hu; merce.hu
2017. november 23; november 26.

„Újraírt narratívák az emlékezetpolitikában” címmel értekezett egy fővárosi klubban Schmidt Mária, a Terror Háza Múzeum főigazgatója, L. Simon László fideszes országgyűlési képviselő, egykori kulturális államtitkár, valamint Bayer Zsolt publicista.

„Miért kell nekünk mindig visszakozni? Értelmetlen!” – mondta a Bayer Zsolt Hóman Bálint egykori kulturális miniszter elké-

szült, de végül fel nem állított székesfehérvári szobráról. A szobrot azért nem állították fel, mert Hómannal szemben megfogalmazódott az antiszemitizmus vádja.

L. Simon László is sajnálta, hogy nem állították fel az emlékművet, szerinte kár volt fasizmussal vádolni a kormányt. *„Egészen érdekes narratíva alakult ki a Hóman-szobor körül, ami nyilvánvalóan egy pillanatig sem jelentette azt, és a szoborállítók szándéka nem jelentette azt, hogy bármilyen módon a fasiszta diktatúra rehabilitációját akarta volna akárki is megtenni”* – mondta az egykori kulturális államtitkár.

A Terror Háza Múzeum főigazgatója is azt hangoztatta, hogy a Magyarországot érő uniós támadások is a különböző értékrendekről szólnak. *„Ezeknek a vitáknak az a lényegük, hogy ne lehessen kimondani azt, hogy a kereszténység pozitív örökség, ne lehessen kimondani, hogy a nemzetállam fontos dolog, a nemzeti szuverenitás számunkra fontos, mert mindezeket az értékeket valamiféle bűnös dolognak állítják be”* – mondta Schmidt Mária, aki egyébként újra felállíttatná Donáth György szobrát.

forrás: nepszava.hu

A Magyar Élet Mozgalom és a Magyar Élet Pártja korábbi vezetőjének szobrát 2016 februárjában próbálták felállítani a IX. kerületben, ám végül a tiltakozások miatt letettek róla. Az ellenzék arra hivatkozott, hogy Donáth támogatta a zsidótörvényeket, szervezte a fajvédő mozgalmat. Schmidt Mária viszont úgy gondolja, Magyarországnak már el kell engednie azt a narratívát, amely mindent a második világháború elvesztéséhez köt, és csak a győzteseknek ad legitimitációt.

Néhány nappal később a Kettős Mércé egy cikkében kitért arra, hogy Donáth Györgynek már van szobra, azt Szakály Sándor hadtörténész, a Veritas Intézet igazgatója már újból felavatta a Kozma utcai Kisfogház Emlékhelyen – amely egyébként is a sztálinista magyar rezsim és az 1956 utáni megtorlás áldozatainak kegyeleti helyéül szolgál. Az eseményről a Magyar Hírlap október 24-i számában is beszámolt, igaz csak egy fotóval és annak aláírásával:

forrás: merce.hu

A Kettős Mércé megjegyzi: „érdemes-e pusztán kommunisták általi üldöztetésük miatt tisztelettel emlékezni olyanokra is, akik aktívan közreműködtek antiszemita törvények meghozatalában és betartatásában.”

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ELJÁRÁSBAN KEZDEMÉNYEZETT ÜGYEI

Ebben a hónapban nem volt az Alapítványnak hivatalos eljárásban kezdeményezett ügye, illetve korábbi ügyeinkkel összefüggésben sem kaptunk értesítést azok előremozdulásáról.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A Kategória rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1.	november 2.	Továbbra sincs előrelépés a kuruc.info oldal korlátozásának ügyében	Egyéb hírek
2.	november 2; 6; 13.	Lengyel szélsőséges szövetségese van a Jobbiknak	Egyéb hírek
3.	november 9; 20.	Vizsgálta a nemzetbizottsági bizottság a szélsőjobbba szervezettek működését	Egyéb hírek
4.	november 9.	Fiatalok radikalizációjáról volt beszélgetés Budapesten	Egyéb hírek
5.	november 13.	Antiszemita Facebook-hozzászólás	További antiszemita gyűlöletcselekmények
6.	november 14-23.	Jobbik képviselők korábbi „zsidózásairól” kerültek ki hangfelvételek	Antiszemita gyűlöletcselekmények
7.	november 14-23.	Reakciók a Jobbikhoz kötődő személyek „zsidózásaira”	Hivatalos és civil reakciók
8.	november 14.	Vona Gábor a Spinozában járt	Közösségi hírek, reakciók
9.	november 16.	A német közszolgálati televízió riportja szerint Magyarország külföldi szélsőjobbaldaliak búvóhelyévé vált	Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról
10.	november 19.	Antiszemita firkát takarított a TEV egy budapesti utcátábláról	További antiszemita gyűlöletcselekmények
11.	november 19.	Átadták az Élet Menete Alapítvány idei díjait	Közösségi hírek, reakciók
12.	november 22.	Antiszemita, holokausztagadó Facebook-bejegyzésekről cikkeztek egy lapban	További antiszemita gyűlöletcselekmények
13.	november 23.; 26.	Schmidt Mária szerint lehet szobra Donáth Györgynek	Egyéb hírek
14.	november 27.	Alapítványunk 5 éves fennállása alkalmából sikeres nemzetközi konferenciát rendezett	Közösségi hírek, reakciók
15.	november 27.	A Hóman Bálint Alapítvány továbbra is működik	Hivatalos és civil reakciók
16.	november 29.	A Jobbik nyugdíjas tagozatának alelnöke kirekesztő véleményt formált Facebook-hozzászólásaiban	Antiszemita gyűlöletcselekmények

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Alapítvány zsidó szervezetek civil kezdeményezése, amely a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért. Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus ért, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez! Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtjük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját! Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

FORRÓDRÓT (+36 1) 51 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és Facebook- oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:
Cím: 1052 Budapest, Semmelweis utca 19.
Tel: +36 1 267 57 54, +36 30 207 5130
<http://www.tev.hu>
info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)
- Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 Audit of Anti-Semitic Incidents.
- CEJI. 2012. Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motiválta incidensek monitorozásához. Facing Facts! projekt.
- Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. Hate Crime. Impact, Causes and Responses. London: SagePublications.
- Community Security Trust (CST). 2013. Antisemitic Incidents Report 2012.
- Levin, Jack és McDewitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.
- OSCE/ODIHR. 2009a. Hate Crime Laws. A Practical Guide. Varsó: OSCE/ODIHR.
- OSCE/ODIHR. 2009b. Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region. Varsó: OSCE/ODIHR.
- Perry, Barbara. 2001. In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes. New York: Routledge.
- Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány. Budapest: TASZ.
-

IMPRESSZUM

KIADÓ:

Szalai Kálmán ügyvezető igazgató, Brüsszel Intézet Nonprofit Kft.

SZERZŐ:

Dr. Róna Dániel kutatási igazgató, politológus, a Corvinus Egyetem oktatója

SZERKESZTŐK:

Nádasi Krisztián vezető kutató, Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoport

Dr. Bodó Kristóf ügyvéd, a Tett és Védelem Alapítvány és Brüsszel Intézet jogi képviselője

Pásztor Tibor igazgató, Brüsszel Intézet Monitoring Csoportjának vezetője

Tatai Zoltán kutató, Brüsszel Intézet Monitoring Csoportjának tagja

Tóth Gábor kommunikációs szakértő

TÁMOGATÁS:

Bodnár Dániel filozófus, Tett és Védelem Alapítvány Kuratórium Elnöke

Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki Dr. Kovács András szociológusnak, a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a forrás pontos megjelölésével.
2017 Budapest

TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

1052 Budapest, Semmelweis utca 19.

+36 1 267 5754, +36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>

info@tev.hu